

Opisyal na Pahayagan ng Proyekto
sa Hulo ng Ilog Pampanga
UPRP, Lungsod ng Kabanatuan

BONIFACIO J. MALGAPAO editor
REMIGIO M. PAYAWAL managing editor
LITA MASINAG associate editors
ELY CATALUNA
ELY DE GUZMAN script writer
LORENZO INOS arts
AURELIO MACTAL
POTENCIANO RAMOS photographers
RAMON DELA CRUZ

ROGELIO C. LAZARO
chief, agricultural development division
(editorial consultant)

—oOo—

ALFREDO L. JUINIO
NIA Administrator

CESAR E. GONZALES
UPRP Project Manager

LIBERTADO UYENCO
BENJAMIN U. BAGADION
UPRP Assistant Project Managers

Inilalathala makalawa isang buwan at nakalata sa Kawanihan ng Koreo sa Lungsod ng Kabanatuan na korespondensiya pangalawang uri simula noong Hunyo 2, 1973.

Pangulong Tudling:

"Ang paaralan ng magsasaka sa himpapawid"

Ang halos buong lalawigan ng Nueva Ecija ay kasali sa "MASAGANA 99 na inilunsad ng ating Pamahalaan kasabay ng iba pang mga lalawigan sa buong kapuluan. Ang tunay na layunin ng ating Pangulo ay upang ang ating mga magsasaka sa buong bansa ay mag-ani ng 99 na kabang palay at higit pa upang matamo nating mga Pilipino ang kagananaan at mahango sa paghihikahos sa pangunahing butil ng palay.

Ang UPRP-BPS Agro Educational Committee ay inilunsad ang igitlong "PAARALAN NG MAGSASAKA SA HIMPAPAWID" na isinagawa ng UPRP Project Information Services, upang lalong magbigay sigla sa kasalukuyang kampanya ng Pangulo ukol sa masaganang ani.

Ang palatuntunan ng ito'y angkop sa lahat ng mga magsasaka, ngunit higit doon sa mga bukirang nusasakop ng serbisyo ng patubig ng NIA-UPRP, sapagkat ang mga lekturang dito'y itinuturo ay ukol sa wastong paggamit ng tubig buhat sa kanal irigasyon at sa matipid na pamamaraan, kaalinsabay ang makabagong uri ng pananakahan at pag-hahalaman.

Ang pagkakatulad na ito ng ika-tatlong kiase ng "Paaralan ng Magsasaka sa Himpapawid" ay irasahang (Sa pahina 5)

ni Bonnie Malgapo

(Karugtong ng nakaraang labas)

6. PAGSUGPO SA MGA DAMO

a. Ang pagsugpo sa mga damo sa unang apatnapung araw pagkalipas ng paglilipat tanim ay magbibigay ng humigit kumulang sa 20 kabang karagdagang ani.

b. Gumamit ng 2, 4-D o alin mang "granular" na pamuksang damo tulad ng Treflan-R at iba pa. Ang 2, 4-D at IPE ay mabisa bago o sa kasalukuyang tumutubo ang mga buto ng damo ngunit hindi pa lubos na mabisa kung ito ay tumubo na o ang mga damo ay lalabas na sa lupa.

k. Ang paggamit ng makinaryang panggapas (Rotary Weeder) o sa pamamagitan ng kamay ay dapat gawin kung hindi makapaglilagay ng "granular" na pamuksang damo. Ingatan lamang na magambala ang mga ugat ng palay.

d. Ang paggamit ng 2, 4-D at MCPA (spray) sa daming isa o dalawang litro sa bawat isang daang gulong tubig sa bawat ektarya ay mabisa. Magbomba kung umaaraw. Mabis sa rin ito sa mga damong may malalapad na dahon.

7. PAGLALAGAY NG PATABA:

a. Lumilitaw na ang mga supling ng palay 30 araw pagkaraan ng paglilipat tanim. Dahil dito ang halamang ay lubos na nangangailangan ng pataba lalo pa at ang lupa ay kulang nito.

b. Para sa mga bukid na walang patubig at kahit anong uring lupa, sa may patubig at lupang lagkitin, magsabog ng alin man sa dalawang supot ng ammonium sulfato o isang supot ng urea sa bawat ektarya upang magsupling ng marami at lumaki kaagad ang mga halamang.

k. Ulitin ang pagsasabog ng pataba 45 araw pagkaraan ng paglilipat punla. Ito ay panahon ng paglilaw ng uhay. Upang makatulong at magkaroon ng marami at malalagong butil magsabog nang pantay sa mga pinintak na mayroong tubig alin man sa 2 supot ng ammonium sulfato o 1 supot ng urea sa bawat ektarya.

8. PAGSUGPO SA MGA KULISAP:

a. Laging bisitahin ang bukid upang maikita kung may mga nanirang mga sakit at peste sa mga pananim.

1. Para sa mga uring C4-63, C4-33G, C4-137 at C12, 50 araw pagkaraan ng paglilipat tanim, magsabog ng alin man sa mga "granular" na pamatay insekto na inerekomenda tulad ng Furadan 3G, Basudin 10G at Sevidol sa daming isang kilo ng aktibong pangkap bawat ektarya.

2. Para sa IR20 at IR20-1, tingnan kung may pinsalag ngawag ang mga sakit. Kung mayroong (Sundan sa Pahina 11)

sisira sa pagbabaklas nito. Maaari ba sa kung ibig ng resettler na makompleto ang bahay ay makautang sa housing loan? Ito ba ay sa halagang P5,000.00 din katulad ng iba!

SAGOT: Maaari siyang makautang ng "Housing Loans" sa halagang P5,000.00 kung siya ay tumanggap sa NIA bilang kabayaran ng lupa, halaman at bahay ng halagang hindi hihigit sa P10,000.00 at ayon sa uri ng bahay na kanyang itatayo.

20. Kung sakali at ang isang resettler ay ayaw noong "core house" gusto niyang magpagawa ng kanilang gitingil bahay ngunit wala siyang magagamit na pera, papaano ang dapat niyang gawin upang magkabahay?

SAGOT: Siya ay dapat umamb sa kooperatiba na itinatang na kung lawagin ay NEW PANTABANGAN MULTI-PURPOSE COOPERATIVE, INC., at ito ay siyang maaaring magpautang muna sa kaniya ng mga materiales o kasangkapan.

21. Kung sakali naman at walang-wala siyang pera na magamit sa pagmumusta ng kaniyang sariling bahay ay papaano siya magpapatayo ng kaniyang bahay?

SAGOT: Una, maglahad ng plano ng bahay sa Tanggapan ng NIA, Pangalawa, pagtibayin ang "Housing Loan Application" at Pangatlo, gamitin ang aprobadong "Housing Loan Application" bilang basihan sa paghanap ng mamumuhunan o financier.

22. Kung ang isang resettler ay ililipat na lamang sa kaniyang lumang bahay at kaniyang gilyan ang P5,000, housing loan upangmagamit sa negosyo, maaari po ba ito?

SAGOT: Wala akong tiyak na sagot sa tanong na ito. Isasaguni ko ang bagay na ito sa aking hepe na si Engr. Carlos A. Sales.

23. Nabanggit niyo na mayroong Project loan o pautang sa mga proyekto ng maaaring pagkakalaan, maaari po bang ipaliwanag niyo kung ano-ano ang nakapaloob dito? Ito ba ay materials din o cash?

SAGOT: Ito ay materiales o mga bagay na kailangan sa Proyekto, ngunit walang cash na ipagkaloob sa resettler, maliban lamang sa halagang hindi hihigit sa P1,000.00 na ipagkaloob niya sa kooperatiba pare sa pagiging kasali at sosyo sa kooperatiba.

24. Ang lahat ba ng resettler at maaaring umutang ng ganitong uri ng pautang? Kung hindi rian, ay sinu-sino sa kanila ang maaaring mabigyan nito?

SAGOT: Yaon lamang kaanib sa kooperatiba o samahang pang-nayon na itinatang ayon sa alituntunin ng kagawaran ng Pamahalang lokal at kinikilala ng NIA at banda ang sambahayan na sila ang makakapangasiwa sa proyekto.

25. Magkano ba at gaano katagal ang pagbibigay nitong "project loan"?

SAGOT: Hindi hihigit sa P3,000.00 at sa loob ng tatlong (3) taon mula sa petsa ng paglipat sa

Bagong Pamayanan.

26. Kung ang resettler ay gustong magtayo ng poultry o piggyery kaya, siya ba ay bibigyan ng mga baboy o manok na bilang kasama sa utang sa ilalim ng project loan?

SAGOT: Opo.

27. Kung halimbawa't pagkaraan na mabigyan siya ng "project loan" ay biglang nangamatay ang kaniyang alaga, maaari pa rin ba siyang mabigyan uli?

SAGOT: Opo, kung mayroon pang nalalabing salapi para sa kaniyang "project loan".

28. Sa "Subsistence Loan", ito ba ay maaaring apalayan ng lahat ng pamilya ng resettler? Kung hindi man ay sino lamang ang maaaring umutang nito?

SAGOT: Sang-ayon po sa tinanggap bilang kabayaran ng lupa, bahay, at halaman mula sa NIA Ito ang batayan kung sila ay dapat pagkaluoban ng "Subsistence Loan", at huudi kumita ng higit sa P2,000.00 isang taon.

Gabay ng ...

(buhat sa pahina 2)

3. Kung may tungro, maghomba ng Gusatlon, Carbin 85-S o Sevin 85-3 sa dosis na ipinapayo ng pabricante.

9. PAG-AANI:

a. Pakatihin ang tubig sa bukid 85 araw pagkaraan ng paglipat tanim. Sa panahong ito ay mahigpit na kailangan ng palay ang tubig; mana pa nga ay pagpatuyo nito ay makatutulong sa mabilis na paggelang ng mga butil.

b. Sa ika-100 araw ng palay buhat sa paglipat punla at mayroong ng 80% nito ay malinaw at matigas ang palay ay maaari nang anihin.

10. EKONOMIKO:

a. Inaasahang ani sa pamamaraang masagana

1. Tag-ulan

a. May Patubig	90 kaban/ha	P2,250.00 Gross
b. Tubig ulan	70 kaban/ha	1,750.00 Gross

2. Mga gastos:

a. Pataba, pamatay kulisap,	P300.00-400.00
b. Binhi, paghahanda ng bukid	P300.00-400.00
k. Pagaani	300.00-400.00
KABUWANG GASTOS:	900.00-1200.00

3. Inaasahang tubo bawat ektarya:

	Tag-ulan, may patubig	Tubig-ulan
a. Gross	P2,250.00	P1,750.00
b. Gastos	1,050.00	950.00
c. Tubo	1,200.00	800.00

Kailangan ng bansa ang marami pang palay. Madadagdagan ito sa pamamaraang Masagana. Sumali sa programang ito.